

HET LEVEN KAN ZO LEUK ZIJN

Zijn leven en zijn oorsprong

ELK PRIL BEGIN VREET ONS OP. OF BETER, WIJ VRETEN HET OP. WE schrokken het hongerig naar binnen, ervan verzekerd dat het alles wat volgt zal verduidelijken. We breken de tijd in stukken zodat we de tijd kunnen bevatten en, als hij niet wordt ingehaald, hem ten minste kunnen aanvaarden.

En daarom beginnen we met het begin van een bijzonder deel: Prince werd geboren op 7 juni 1958. Prince werd geboren. Dat is belangrijk om je te realiseren. In een leven gevuld met zoveel prestaties – teksten geschreven, nummers gezongen, instrumenten gespeeld, concerten gegeven – waarin het lijkt alsof daar een leger voor nodig is of een mystiek wezen, zouden we moeten beginnen met eraan te denken dat die allemaal toebehoorden aan exact één persoon die op aarde arriveerde via de gewone kanalen in plaats van in onze wereld af te dalen vanuit een of ander ver hemelrijk.

Prince leefde vanaf het begin te midden van muziek. Zijn moeder, Mattie Della Shaw, was zangeres. Zijn vader, John Nelson, was pianist en componist. Het paar, Afro-Amerikanen in het merendeels witte Minneapolis, dobberde rond in de stedelijke jazz-scene van de jaren '50 en een tijdje zong Mattie in Johns band, het Prince Rogers Trio. Het is onduidelijk hoe of waarom John deze naam had bedacht, hoewel het koninklijke thema algemeen was in de namen van jazzmusici. Buddy Bolden was bekend als 'King Bolden' en er waren anderen: King Oliver, King Watzke, King Kolax. Prinsen waren zeldzamer.

Toen hij Mattie ontmoette, had John Nelson al lange tijd een vriendin, Vivian. Hoewel ze nooit trouwden, kreeg hij vijf kinderen met haar, het eerste aan het eind van de jaren '40, het laatste aan het eind van de jaren '50. Ergens in die periode verwelkte Johns relatie met Vivian en bloeide zijn verhouding met Mattie op. Mattie raakt zwanger. Hun baby kwam ter wereld en John droeg de naam van zijn act over op de baby: Prince Rogers Nelson.*

De wereld waarin Prince arriveerde was een breekbare; ten minste voor wat betreft de Amerikaanse identiteit. De Spoetnik was in oktober 1957 gelanceerd en had het begin ingeluid van de ruimterace met de Sovjets. De Verenigde Staten waren zich net aan het herstellen van de recessie onder Eisenhower, de eerste grote economische neergang sinds de Grote Depressie. De werkloosheid was omhoog gevlogen; de staal- en autoproductie waren ingestort. Minneapolis stond voor het sluitstuk van tien jaar transformatie. In 1950 had de stad een inwonertal bereikt van een half miljoen – nog altijd het hoogste aantal ooit – maar overheidsmaatregelen zoals de Huisvestingswet uit 1949 en de federale Snelwegwet uit 1956 dreven de bevolking naar de buitenwijken en verder weg. General Mills, een

* Prince deelde zijn geboortedag met een andere in Minnesota geboren en getogen ster die belangrijk zou worden in de Noord-Amerikaanse populaire muziek: het binnenvaartschip *SS Edmund Fitzgerald*, dat gedurende zeventien jaar taconiet (ijzerhoudend gesteente) vervoerde van de mijnen bij Duluth tot het schipbreuk leed en in Lake Superior zonk, inspireerde Gordon Lightfoot tot het gelijknamige nummer.

van de industriële ankers van de stad, verhuisde naar Golden Valley [een voorstadje van Minneapolis, vert].

Geconfronteerd met een nieuw gezin dat moest worden gevoed, ging John als maker van plastic gietvormen werken bij Honeywell, een industrieel conglomeraat en de grootste werkgever van de stad. In 1960 werd nog een dochter geboren, Tyka. Hoewel het leven van een gietvormenmaker stabiel was dan dat van een jazzmuzikant, was het huwelijk niet gelukkig. John en Mattie hadden geregeld ruzie, gingen meer dan eens uit elkaar en uiteindelijk definitief. In die periode verhuisde Prince verscheidene keren, maar hij paste zich altijd aan zijn nieuwe buurt aan, maakte nieuwe vrienden en probeerde contact te houden met zijn oude.

Prince was slim en gevoelig en een goede atleet, maar hij was ook verlegen en klein. Al in een vroeg stadium vond hij troost en bemoeiding in muziek; muziek was altijd een bron van vreugde geweest voor zijn ouders en nu was het dat ook voor hem. Als zijn moeder hem meenam naar Dayton's warenhuis, in het begin van de jaren '60, glipte hij weg naar de afdeling met muziekinstrumenten. Daar vond zijn moeder hem dan, 4 jaar oud en melodietjes plukkend op de snaren. Begin jaren '60 zag hij zijn vader optreden. 'Dat was geweldig', zei hij. 'Ik kon het niet geloven. De mensen schreeuwden. Vanaf dat moment, denk ik, wilde ik musicus zijn.' Maar terwijl zijn vader op het podium inspireerde, kon hij thuis veeleisend en ontmoedigend zijn. 'Hij was zo streng voor me', verteld Prince aan Tavis Smiley in 2009. 'Het was nooit goed genoeg. Als het om muziek ging was het bijna als in het leger ... Ik mocht geen piano spelen als hij er was, want ik was niet zo goed als hij. Dus toen hij was weggegaan, was ik vastbesloten om net zo goed te worden als hij en leerde ik mezelf spelen. En ik hield vol, speelde de hele tijd. Op een gegeven moment hoorden de mensen in de buurt me spelen en begonnen erover te praten.'

Succes heeft vele vaders. In april 1968, een paar maanden voor zijn tiende verjaardag, ging Prince met zijn stiefvader, Hayward Ba-

ker – zijn moeder was snel hertrouwd – naar het Minneapolis Auditorium om James Brown te zien. ‘Yeah’, vertelde James het publiek, ‘ik was maar een schoenpoetsertje en ik ben nog steeds een van jullie; ik ben niet veranderd. Kunnen jullie dat voelen?’ Prince kon het.

Er zijn tegenstrijdige verhalen over waarom Prince het huis uitging. Sommigen noemen algemene instabiliteit, de slijtage van te veel verhuizingen. Anderen suggereren dat hij werd weggejaagd door de strengheid van zijn moeder die het rondhangen met zijn vrienden en bandleden tegenwerkte. Het meest prikkelende gerucht is dat Prince’ stiefvader, een toegewijd christen, hem in bed aantrof met een meisje en hem onmiddellijk het huis uitschopte. Zeker is dat Prince zijn ouderlijke huis verliet in het begin van zijn tienerjaren en bij een van zijn beste vrienden, André Anderson, aan Russell Avenue ging wonen.

In die buurt aan de noordkant van de stad stroomden de kinderen op zaterdagochtend de huizen uit om op straat te gaan voetballen. Walter Bank, die vlakbij woonde en later een bekende lokale radio-persoonlijkheid werd, herinnerde zich die partijtjes. ‘Prince was die atletische knul. Hij was ongelooflijk’, zei Banks. ‘Hij had een afrokapsel dat zo groot was dat het leek op een kapsel met kleren aan omdat zijn lijf zo klein was. Hij was een bijzondere kleine reus.’ Prince speelde ook basketbal, en hij speelde goed. Een feit dat zich later verspreidde toen er foto’s van de junior highschool naar buiten kwamen en (belangrijker nog en hilarischer) door een sketch in Chappelle’s Show [een show op *Comedy Central* tussen 2003 en 2006, vert].

Tegen het einde van junior highschool vormden Prince en André – die zich nu André Cymone noemde – de band Grand Central, met Chazz Smith (Prince’ achterneef) op drums en Andrés zus Linda op keyboard. Binnen een jaar lag Chazz Smith eruit en kwam er een nieuwe drummer, Morris Day. Grand Central oefende in Andrés kel-

der die ook de slaapkamer van Prince was. Morris Day's moeder begon de band te managen en zorgde voor optredens in gymzalen van plaatselijke highschools, buurthuizen en hotels. Sommige waren zelfs betaalde concerten, een beetje ten minste. In zijn interview met Mel B. van de Spice Girls eind jaren '90 vertelde Prince dat de band werd uitbetaald in Snickersrepen: 'Die wisselden we dan weer in voor geld. Voor ons was het geld.' De belangrijkste concurrent van Grand Central was Flyte Tyme, een andere tienergroep uit Minneapolis. Het repertoire van Flyte Tyme leunde op soulartiesten als Al Green en James Brown; Grand Central speelde ook rock- en funknummers van onder meer Mandrill, Jimi Hendrix en Santana en zelfs popnummers van Carole King. De twee bands hadden elkaar en nog wat andere op hun radar. Flyte Tyme zou later Morris Day overnemen als frontman en veranderen in The Time, Prince' beste nevenproject en een van zijn meest waardevolle concurrenten. Jimmy Jam, die toen nog in de band Cohesion speelde, maar later op keyboards bij Flyte Tyme, herinnerde zich zijn tijd in de begeleidingsband van het koor van junior highschool. Prince kwam ook een keer opdagen, wandelde nonchalant naar een gitaar en speelde vervolgens een magistrale versie van de verborgen solo uit Chicago's 1970-hit 'Make Me Smile'. Het gitaarkunstje was indrukwekkend, maar nog maar het begin. Jimmy zat achter de drums en toen hij opstond nam Prince zijn plaats in. 'Hij ging zitten', zei Jimmy, 'en hij maakte er één groot succes van.'

Prince leek een perfect onderwerp voor een portret in de highschoolkrant, en dat kwam er ook op 16 februari 1976. Zijn highschool, Central High, was de oudste in Minneapolis; gesticht in 1860 en sinds 1913 gevestigd in een drie verdiepingen hoog gotisch universiteitsgebouw aan Fourth Avenue South en East Thirty-Fourth Street. De schoolkleuren waren rood en blauw, kleuren die Prince later zou

mengen met een geweldig resultaat. (De tekst van het schoollied, niet geschreven door Prince, begon met ‘Oh, red and blue, dear red and blue, our hearts are true to you.’)

In de schoolkrant werd Prince – omschreven als ‘Prince Nelson, senior op Central’ – gefotografeerd in de muziekkamer, met zijn wijd uitlopende kraag onder zijn nog wijdere afrokap. Het artikel ging niet in op zijn persoonlijkheid, die verlegen maar vrolijk was (André Cymone zou later zeggen dat ‘iedereen die hem echte kende [wist] dat hij een grappige kerel was’). Er werd niet vermeld dat hij mee had gedaan in een studentenfilm, waarin hij een verlegen, af en toe vrolijke muzikant speelde die wedijverde met een atletische spierbundel om de aandacht van een aantrekkelijke cheerleader – de muzikant liep herhaaldelijk een blauwtje totdat hij een geheime kungfubeweging leerde en het meisje veroverde. In plaats daarvan richtte het artikel zich vooral op Prince’ prestaties als muzikant: hij was begonnen met pianospelen toen hij 7 jaar oud was, en met gitaar ‘aan het eind van de lagere school’. Ten tijde van het artikel speelde hij ook goed basgitaar en drums en had hij er spijt van dat hij de saxofoon had opgegeven in het voorlaatste jaar van de lagere school. Hij speelde op het gehoor, hoewel hij de meeste van zijn collegamuzikanten adviseerde les te nemen. ‘Je zou alle toonladders moeten leren’, zei hij. ‘Dat is erg belangrijk.’ Volgens het artikel speelde hij niet in de schoolband. ‘Ik heb echt geen tijd om aan de concerten mee te doen’, zei hij. Het artikel stipte kort Prince’ ‘fanatiekere atletische’ broer Duane aan, die lid was van zowel het football- als basketbalteam, om vervolgens weer terug te keren naar de muziek. Prince was gek op zijn muzikleraren op school – vooral mevrouw Doepke en meneer Bickham ondersteunden hem in het bijzonder – maar hij voelde zich vastgelopen in Minneapolis. ‘Ik ben hier geboren, helaas’, zei hij. ‘Ik denk dat het voor een band erg moeilijk is om het te maken in deze staat, zelfs als ze goed zijn. Vooral omdat hier geen grote platenmaatschappijen of studio’s zijn. Ik denk echt dat als we in Los Angeles hadden gewoond of in New York of in een andere grote stad, we het

nu al hadden gemaakt.' Toch was hij vastbesloten om niet bij de pakken te gaan neerzitten. Grand Central, besloot het artikel, was bezig 'met de opnames van een album met nummers die ze zelf hadden gecomponeerd. Het zou in het begin van de zomer verschijnen.'

Maar dat gebeurde niet, hoewel er bewijs is dat Prince, André en Morris begin 1976 een bezoek brachten aan ASI Studios op West Broadway om een paar tracks op te nemen waaronder '39th St. Party', 'Lady Pleasure', 'You're Such a Fox', 'Machine', 'Whenever' en 'Grand Central'. Tom Waits die na het verschijnen van zijn eerste live-album *Nighthawks at the Diner* aan het toeren was, deed bij ASI een radio-optreden voor een FM-zender dat werd uitgezonden ongeveer een maand voor de Grand Central-sessie. Niets wijst erop dat hij Prince toen kende, maar tien jaar later zou hij hem noemen als een van de weinige artiesten die altijd indruk op hem had gemaakt: 'Prince is zeldzaam, een zeldzame exotische vogel ... Om zo populair en toch zo compromisloos te zijn is als superman die door een muur loopt.' Waits zei ook dat 'nummers schrijven is als het vangen van vogels zonder ze dood te maken'. Zoiets als driehoeksmeting.

Begin 1976 huurde Chris Moon, een studio-eigenaar, Prince en André in voor de achtergrondmuziek bij een educatieve diaproject. De bebaarde en bebrilde Moon was ook een ambitieuze songwriter – of beter gezegd een dichter die op zoek was naar muziek erbij. Hij had notitieboeken vol met teksten en hij merkte dat Prince' hoofd gevuld was met melodieën. Hij gaf Prince de sleutel van zijn studio waarna Prince 's nachts begon met opnemen.

Ongeveer in dezelfde tijd liep Prince onverwacht Pepé Willie, een R&B-veteraan, tegen het lijf. Pepé Willie kwam uit Brooklyn, maar was sinds het begin van de jaren '70 vaak in Minneapolis vanwege zijn knipperlichtrelatie met Shauntel Manderville, een nichtje van Prince. Hij leerde Prince kennen in 1970 en sindsdien was hij een

soort informele mentor voor hem. In 1974 was hij terug in Minneapolis, inmiddels getrouwd met Shauntel, en bezocht hij een skiparty waar Grand Central was ingehuurd voor de muziek. Hij was onder de indruk van Prince' ontwikkeling:

‘Hij zette zijn gitaar weg en liep naar Linda om op haar keyboard de akkoorden voor te spelen die hij wilde horen. En ik had zoiets van: Hé wacht even, speelt die gozer ook keyboards? Daarna pakte hij Andrés basgitaar en speelde, alsof hij dat al twintig jaar deed, de meest funky improvisaties.’

Tegen het eind van zijn highschooltijd stond Grand Central op een kruispunt. Voor wie de band nog maar net kende, was de naam vaak een hindernis – ze werden te vaak verwisseld met Graham Central Station, de populaire funkband uit de Bay Area die werd geleid door Larry Graham, de voormalige basgitarist van Sly and the Family Stone (en die in de nabije toekomst ook met Prince zou gaan samenwerken). Nadat de band zich had omgedoopt in Champagne, begon Prince er afstand van te nemen; eerst om samen te werken met Sonny Thompson, een lokale muzikant, en daarna met André om Pepé Willie en zijn band 94 East een handje te helpen. Enkele van Prince' eerste opnames stammen uit deze periode, nummers als ‘Lovin’ Cup’, ‘Dance to the Music of the World’, en ‘One Man Jam’. Prince zong niet op die nummers en schreef er maar aan één mee, ‘Just Another Sucker’. Maar hij speelde wel tijdens de sessies op gitaar, basgitaar, keyboard en drums.

Intussen begon zijn samenwerking met Chris Moon vruchten af te werpen: een van hun nummers, ‘Soft and Wet’, werd een nieuwe favoriet tijdens Prince' optredens, hoewel het niet het kroonjuweel van zijn repertoire was. Die eer was voorbehouden aan ‘Just as Long as We’re Together’, een sprankelende demonstratie van zijn zang, instrumentale spel en songwriting. Prince maakte een demo en ging voor een kort verblijf naar New York om de markt te verkennen, maar

zonder veel succes. Op hetzelfde moment stuurde Moon nummers naar de plaatselijke muziekimpresario Owen Husney.

Husney was halverwege de jaren '60 lead-gitarist geweest van de garage-bluesband High Spirits – een voorloper van uit Twin Cities [Minneapolis en het aangrenzende Saint Paul, vert] afkomstige groepen als Hüsker Dü en The Replacements – en hij was in de muziekwereld blijven werken, variërend van catering tot publiciteit. Husney vond de muziek van Prince die hij hoorde leuk, maar hij vond de nummers te lang; de meeste waren opgerekte soul-funkuitvoeringen, vooral bedoeld om Prince' instrumentale techniek onder de aandacht te brengen. Husney had het gevoel dat de nummers niet aantrekkelijk waren voor mensen van A&R [Artist and Repertoire, de afdeling binnen een platenmaatschappij die verantwoordelijk is voor het scouten van talent, vert] en hij belde Prince met een lokkertje: hij wilde hem door het productieproces loodsen als hij terugkwam naar Minneapolis en aan zijn nummers zou werken. Prince ging akkoord. Husney was onmiddellijk onder de indruk van Prince' intensiteit en intelligentie, zoals hij aan Kim Taylor Bennett van *Noisey* vertelde:

'Ik heb foto's gezien van Little Richard toen hij in een band speelde voordat hij Little Richard was. De bandleden zitten allemaal verspreid, een van hen kijkt weg naar rechts, eentje kijkt naar links, eentje kijkt naar beneden en dan is er de piepjonge Little Richard, en zijn ogen focussen als lasers in de camera. Je ziet het branden, je ziet dat er iets anders is. Dat gevoel had ik bij Prince. Er was die focus, er was een schittering van intelligentie.'

Husney wilde dat Prince een eigen appartement en opnameapparatuur zou krijgen. Daarom koos hij lokale professionals die hij kende – een dokter, een advocaat – en bracht ze bij elkaar als investeerders. Terwijl Prince aan de slag ging met het inkorten en het puntiger maken van zijn nummers, probeerde Husney hem te koppelen aan de belangrijke platenlabels. Hij maakte persmappen waarin hij Prince

een jaar jonger maakte: hoeveel Prince ook waard zou zijn als 18-jarige, als 17-jarige zou hij nog meer waard zijn.

Hij stak Prince in een driedelig kostuum om zich te onderscheiden van de heersende mode die neigde naar casual, jeans en shirts. Hij stuurde demo's rond, niet op cassettes maar op echte geluidsbanden en kleurde ze zilver voor maximale impact. Ten slotte speelde hij labels tegen elkaar uit: hij belde Warner Bros., waar hij mensen kende dankzij zijn reclamewerk, en vertelde ze dat hij een vergadering met Columbia had waarvoor hij naar Californië moest vliegen en dat hij, als hij daar toch was, langs zou kunnen komen op het kantoor van Warner. Vervolgens deed hij hetzelfde, maar dan omgekeerd: hij belde Columbia en zei dat hij naar Warner zou vliegen, maar dat hij graag even langs kwam om ook Columbia een idee te geven van zijn klant. Hij herhaalde de truc voor een derde keer met A&M Records en belde voor de zekerheid nog twee andere maatschappijen, RSO en ABC/Dunhill.

Husney was al de hele tijd van plan om Prince onder te brengen bij Warner Bros., het meest artiestvriendelijke van alle labels. En Warner was ontvankelijk hoewel de maatschappij wel zelf een producer wilde toewijzen. Ze stelden Maurice White van Earth, Wind & Fire voor en ze hadden daarnaast nog wat alternatieve ideeën: Norman Whitfield, Nick Ashford en Valerie Simpson. Prince was resoluut. Het was niet dat hij hun suggesties niet respecteerde, maar hij wilde een plaat maken die alleen naar hemzelf klonk. Husney had begrip voor Prince' houding, maar meende dat de plaat dan wel moeilijk te verkopen zou zijn. 'Het was een enorme klus om naar de baas van Warner Bros. te gaan en te vertellen dat een 18-jarige artiest die nog nooit een plaat had gemaakt zijn eigen album wilde produceren en volledige creatieve controle wilde', vertelde Husney later aan National Public Radio (NPR). 'Ik heb niet genoten van dat gesprek.' Warner ging akkoord met een soort test. Breng het joch hier, zeiden ze tegen Husney. Laten we maar eens zien wat hij te bieden heeft.

Op een zomerse ochtend in 1977 werd Prince naar een studio van

Warner Bros. gebracht. Hij ging onmiddellijk achter de drums zitten en nam een ritmetrack op die hij vervolgens instartte tijdens de baspartij. Terwijl Husney in de gang stond toe te kijken, kwam Lenny Waronker de hoek om. Waronker, hoofd A&R van Warner, was een veteraan in de muziekindustrie, die hits had geproduceerd als ‘Sit Down, I Think I Love You’ van Mojo Men en artiesten had binnengehaald als Randy Newman en Ry Cooder. Waronker bleef staan om naar Prince te kijken, die inmiddels was overgestapt op de gitaar. Husney kon de gezichtsuitdrukking van Waronker niet duiden. Ging Warner een streep door de deal halen?

Dat deden ze niet. ‘Op het moment dat de drumpartij was opgenomen, was het duidelijk’, vertelde Waronker aan de *Minneapolis Star Tribune* in 2004 in een eerbetoon aan Prince ter gelegenheid van zijn inhuldiging in de Rock and Roll Hall of Fame. ‘We wilden hem niet kwetsen door hem het hele proces door te laten gaan, maar hij wilde zelf tot het einde doorgaan. Toen ik door de studio liep, stond hij in de opnameruimte. Hij keek op en zei: “Maak me niet zwart.” Ik dacht: Wow! Hij zei: “Mijn idolen zijn hier overal.” En hij gaf een opsomming die zo breed was in termen van muzikale reikwijdte dat het voor een 18 jaar oude knul verbazingwekkend was. Dat gaf me meer dan al het andere het gevoel dat we met deze vent niet moesten klooiën.’

Warner Bros. legde de loopplank uit en Prince kwam aan boord. Op 1 september was in dagblad *St. Paul Dispatch* het ondertekenen van het contract een kort nieuwsbericht dat begon met de feiten (Husneys gesjoemel met de leeftijd bleef onbekend) over ‘een net 18 jaar oud geworden jongen uit Minneapolis die een platencontract van zes cijfers heeft gesloten met Warner Bros. en die vandaag met de opnames is begonnen in de Sound 80-studio’s in Minneapolis’.

Het artikel beschreef Prince’ betrouwbaarheid (hij speelde ‘drums, bas-, solo- en rhythmgitaar, piano, synthesizers en percussie’ en ‘zong zowel de solo- als de achtergrondpartijen’), en dat alles verpakt in een beetje mythevorming wat betreft zijn carrière tot dan toe (Prince en Husney beweerden dat hij nog nooit in de Twin Cities had opge-